

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Nr 83

Nr 83

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om avbytarverksamhet för lantbrukare

Föredragen för Republikens President den 18 november 2005

Utfärdad i Mariehamn den 15 december 2005

I enlighet med lagtingets beslut¹ **upphävs** kapitelrubriken till 2 kap., 4-7 §§, 9a §, 13 § och 16 § 1 mom. i landskapslagen (1998:57) om avbytarverksamhet för lantbrukare, av dessa lagrum 9a § sådan den lyder i landskapslagen 2003/86, samt **ändras** 1 §, 2 § 4 punkten, 3 § 1, 3 och 4 mom., 9, 11 och 12 §§, 14 § 1 mom., 18 - 21 §§ samt 22 § 1 mom., av dessa lagrum 9 och 12 §§ sådana de lyder i landskapslagen 2003/86, som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att trygga lantbrukares rätt till årsledighet, veckoledighet och vikariehjälp.

En lantbrukares avbytarhjälp ordnas genom landskapsanställda lantbruksavbytare eller genom att landskapsregeringen helt eller delvis ersätter lantbrukaren för dennes lönekostnader för en av lantbrukaren anställd lantbruksavbytare.

Landskapsregeringen betalar också ersättning för avbytarverksamhet till privata avbytarföretag enligt bestämmelserna i 17 § och bestämmelser meddelade i landskapsförordning.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 4) **husdjursenhet** olika grupper av djur som i daglig skötsel kräver en likvärdig arbetsinsats av lantbrukaren. En husdjursenhet består av
- a) en mjölkko,
 - b) tre dikor eller fyra andra nötkreatur,
 - c) tre hästar,
 - d) tre suggor inklusive smågrisar eller 35 andra svin,
 - e) fyra getter över sex månader,
 - f) tio får över sex månader,
 - g) 15 strutsar eller
 - h) 200 höns eller 2000 broilrar.

3 §

Rätt till årsledighet, vikariehjälp och veckoledighet

Rätt till förmånerna i denna lag har en lantbrukare från och med månaden efter sin 18-årsdag till och med det kalenderår lantbrukaren går i ålderspension och en lantbrukare i åldern 15-18 år som i fråga om andra villkor än åldern uppfyller villkoren för erhållande av försäkring

¹⁾ Lr framst. 9/2004-2005
Nu bet. 6/2004-2005

för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

 Rätt till årsledighet och veckoledighet har en lantbrukare som arbetar med kreatursskötsel som under den ansökta ledigheten omfattar minst fyra husdjursenheter.

Rätt till vikariehjälp har en lantbrukare som av en i landskapsförordning bestämd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta de nödvändiga arbeten som hör till den dagliga skötseln av lantbruket. En lantbrukare som har gått i ålderspension har rätt till vikariehjälp endast om det konstaterade behovet av vikariehjälp har uppkommit innan pensionsdagen, såvida inte landskapsregeringen av särskilda generationsväxlingsskäl beslutar annat. Under de sex månader som följer efter ålderspensionsdagen har lantbrukaren endast rätt till vikariehjälp under 60 dagar.

9 §

Gårdsvis årsledighet

Ett lantbruk som har minst fyra men mindre än tolv husdjursenheter har rätt att under ett kalenderår få lantbruksavbytare i 24 dagar för lantbrukarens årsledighet.

Ett lantbruk som har minst tolv husdjursenheter har rätt till lantbruksavbytare i 33 dagar per kalenderår för lantbrukarens årsledighet.

På lantbruk som drivs av två eller flera lantbrukare som har rätt till årsledighet skall ledigheten tas ut samtidigt.

Under lantbruksavbytarens första arbetspass skall en av gårdens lantbrukare närvara för att instruera lantbruksavbytare om rutinerna på gården. Detta arbetspass räknas in i årsledigheten.

För lantbruk som anlitar landskapsanställda lantbruksavbytare är fyra av lantbrukets årsledighetsdagar jourdagar. Under dessa dagar måste en lantbrukare finnas tillgänglig på gården för att kunna ta över skötseln av djuren om lantbruksavbytare, i händelse av sjukdom eller annan akut orsak på någon annan gård, måste avbryta avbytarverksamheten. Jourdagarna skall läggas i början och/eller i slutet av årsledighetsperioden om inte lantbrukaren har andra önskemål som kan tillgodoses av den ledande lantbruksavbytare.

11 §

Ansökan om årsledighet

Ansökan om årsledighet görs skriftligen på en blankett som finns att hämta hos den ledande lantbruksavbytare. Blanketten skall ha inkommit till den ledande lantbruksavbytare senast den 31 januari under det år ledigheten

önskas, dock inte senare än 14 dagar före den ansökta årsledighetens början. En för sent inlämnad ansökan leder till att lantbruket förlorar rätten till årsledighet med en dag per påbörjad vecka efter den sista inlämningsdagen. Har ansökan inte inkommit till den ledande lantbruksavbytare senast den första vardagen i mars förlorar lantbruket rätten till lantbruksavbytare för årsledighet under kalenderåret. Lantbrukaren har dock rätt att komplettera eller ändra sin ansökan fram till 14 dagar innan ledighetens början.

Lantbrukaren skall i ansökan om årsledighet uppge om denne vill utnyttja landskapets avbytarverksamhet, ett privat avbytarföretag eller anställa en egen lantbruksavbytare.

Lantbrukaren skall även lämna uppgift om

1) antal och slag av husdjur,

2) mekaniseringsgraden på gården och

3) andra särskilda omständigheter som kan ha betydelse för skötseln av lantbruket samt i övrigt lämna den information som den ledande lantbruksavbytare begär.

12 §

Bestämmande av tiden för ledigheten

En lantbrukare skall om möjligt förlägga sin årsledighet eller veckoledighet till en tidpunkt då stora säsongbetonade eller för lantbrukets ekonomiska ställning viktiga arbetsuppgifter inte behöver utföras.

Beslut om beviljande av årsledighet eller veckoledighet skall fattas och meddelas lantbrukaren i god tid innan den ansökta ledigheten börjar.

Kan den ledande lantbruksavbytare inte erbjuda lantbrukaren en lantbruksavbytare under den tid lantbrukaren önskar skall lantbrukaren ges besked om när lediga lantbruksavbytare finns och beredas tillfälle att ändra tiden för årsledigheten eller veckoledigheten. Finns det inga lediga lantbruksavbytare att tillgå har lantbrukaren rätt att välja mellan att få resterande årsledighetsdagar flyttade till nästa år eller att få ersättning motsvarande ersättning för en privat lantbruksavbytare.

Om lantbrukaren utan godtagbara skäl vägrar ta ut årsledigheten eller veckoledigheten eller en del därav då den ledande lantbruksavbytare har anvisat en lantbruksavbytare går lantbrukaren till denna del miste om sin rätt till den sökta avbytar tjänsten. Detsamma gäller om lantbrukaren utan godtagbar orsak vägrar ta emot den lantbruksavbytare som reserverats för dennes räkning.

Om lantbrukaren på grund av sjukdom eller av annan godtagbar orsak inte kan ta årsledighet under den tid då lantbruksavbytare reserve-

rats för dennes räkning, kan hela eller delar av årets årsledighet framskjutas till en senare tidpunkt under året eller sparas till det därpå följande året.

14 §

Vikariehjälp

Begäran om vikariehjälp görs hos den ledande lantbruksavbytaren. Både lantbrukare som bedriver kreatursskötsel och lantbrukare som endast har växtodlingar har rätt till vikariehjälp. Den ledande lantbruksavbytaren uppskattar storleken av den totala arbetstiden på lantbruket och den arbetstid som åtgår för den frånvarande lantbrukarens arbetsuppgifter. Vikariehjälp beviljas endast om det inte finns någon annan inom lantbruket som har möjlighet att sköta den frånvarande lantbrukarens arbetsuppgifter.

18 §

Landskapsregeringens rätt till information

Landskapsregeringen har rätt att av skatte- och andra myndigheter erhålla erforderliga uppgifter och utredningar för verkställigheten av denna lag.

19 §

Andra uppgifter för landskapsanställda lantbruksavbytare

På ansökan av en lantbrukare eller enligt särskilt avtal med sammanslutning av lantbrukare kan den ledande lantbruksavbytaren anvisa landskapsanställda lantbruksavbytare även för andra än i denna lag avsedda uppgifter mot en ersättning som motsvarar de faktiska lönekostnader som landskapsregeringen har för lantbruksavbytaren.

20 §

Ersättningsanspråk

En lantbrukare som anser sig ha lidit ekonomisk skada på grund av arbete som en av land-

skapsregeringens lantbruksavbytare har utfört eller försummat kan skriftligen yrka på ersättning hos den ledande lantbruksavbytaren. I yrkandet, som skall ha inkommit till den ledande lantbruksavbytaren senast 30 dagar från det att lantbrukaren fick kännedom om skadan, skall omständigheterna kring skadan och storleken på den ekonomiska förlust som lantbrukaren lidit anges.

21 §

Rättelseyrkande

En lantbrukare som är missnöjd med ett beslut som den ledande lantbruksavbytaren har fattat kan inom 14 dagar från delgivningen av beslutet skriftligen begära rättelse hos den ledande lantbruksavbytaren. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för den ledande lantbruksavbytarens prövning, skall anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på.

22 §

Sökande av ändring

Beslut som den ledande lantbruksavbytaren har fattat med stöd av 21 § får överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Överklagandet skall ha inkommit till domstolen inom 30 dagar från delgivningen av beslutet. Fortsatta besvär till högsta förvaltningsdomstolen är möjliga endast när det gäller beslut som avser återbetalning av felaktigt utnyttjad avbytarverksamhet som avses i 15 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Mariehamn den 15 december 2005

ROGER NORDLUND
lantråd

Jörgen Strand
föredragande ledamot

